

Họ và tên: Trần Thị Lan

Dạy lớp: 4A2

Trường: Tiểu học Tân Thanh

TÊN BIỆN PHÁP: BIỆN PHÁP RÈN ĐỌC DIỄN CẢM CHO HỌC SINH LỚP 4.

1. Những khó khăn trong việc rèn đọc diễn cảm trong phân môn Tập đọc đối với học sinh lớp 4.

- Phân môn Tập đọc giữ vai trò đặc biệt quan trọng trong việc hình thành và phát triển kỹ năng đọc cho học sinh Tiểu học. Học sinh biết cách đọc diễn cảm các văn bản sẽ giúp các em hiểu sâu sắc hơn về nội dung bài đọc và cảm thụ văn học tốt hơn. Hơn thế nữa còn giúp các em biết cách giao tiếp lịch sự, biết thể hiện cảm xúc rõ khi giao tiếp và như vậy là giúp các em thành công trong giao tiếp.

- Năm học 2021 – 2022 tôi được nhà trường phân công chủ nhiệm và giảng dạy lớp 4, tôi nhận thấy đa số các em dừng lại ở mức độ đọc đúng, đọc trơn câu, đoạn, bài mà chưa biết thể hiện tình cảm của mình qua bài đọc.

Cụ thể ngay từ đầu năm học 2021 – 2022 tôi đã tiến hành khảo sát và thu được kết quả như sau:

TSHS	Đọc ngắt, nghỉ hơi chưa đúng		Đọc to, rõ ràng, lưu loát		Đọc diễn cảm	
	SL	TL	SL	TL	SL	TL
43	22	51,2 %	16	37,2%	5	11,6%

Như vậy kết quả học sinh đọc diễn cảm được là rất ít. Hầu như các em mới chỉ đạt đến yêu cầu: Đọc đúng tốc độ, phát âm tương đối chính xác, hiểu được nội dung bài còn yêu cầu về kỹ năng đọc diễn cảm chưa cao.

2. Nguyên nhân

- Thời gian đọc đúng mất nhiều thời gian do học sinh đọc đúng kém nên việc đọc diễn cảm chưa được đi sâu.

- Một số em đọc còn yếu, đọc sai, đọc nhầm, đọc ngọng, phát âm không đúng, đọc không đúng tốc độ, đọc ê a, đọc thừa thiếu từ.

- Một số em biết đọc thì chỉ chú ý đến việc đọc sao cho đúng, cho rõ ràng.

- Việc luyện đọc diễn cảm mới chỉ chú ý đến ngắt hơi, nghỉ hơi theo dấu câu.

- Việc xác định các ngữ điệu đọc đúng trong các văn bản nghệ thuật và các văn bản khác.

- Nhiều học sinh chưa chú ý đến tốc độ đọc (nhẹ, chậm) và cường độ giọng đọc nên có thói quen đọc nhanh, đọc vẹt, đọc ê a.

3. Những biện pháp đã thực hiện.

3.1. Công tác chuẩn bị bài

a) Về giáo viên

- Trước hết, ở từng bài dạy tôi cần xác định được mục tiêu, xác định rõ thể loại văn bản để tìm ra giọng đọc phù hợp với văn bản đó.
- Ở nhà tôi đọc trước bài để tìm hiểu nội dung và tìm ra cách đọc của bài tập đọc đó.
- Ngoài ra, tôi cũng dự tính được lỗi học sinh có thể mắc phải trong bài để đưa ra cách chữa lỗi hay nhất.

b) Về học sinh

- Sau mỗi giờ học bao giờ tôi cũng yêu cầu các em luyện đọc lại ở nhà và chuẩn bị trước bài của tiết sau như đọc trước bài đọc, đọc chú giải các từ khó và trả lời các câu hỏi trong bài.

3.2. Thực hiện rèn đọc trong tiết dạy

a. Luyện đọc đúng

- Trong phần luyện đọc từ khó: tôi chú ý phát hiện những học sinh phát âm chưa chính xác. Tôi ghi bảng các từ đó, yêu cầu em đó đọc lại. Nếu em đó vẫn đọc chưa đúng thì tôi mời học sinh khác đọc rồi mời em đó đọc lại. Ngoài sửa trên lớp tôi còn yêu cầu các em sửa ở nhà hay khi nói chuyện với bạn.
- Bên cạnh âm vần, tôi còn sửa kĩ cho các em đọc chưa đúng thanh hỏi, ngã... giải thích các từ khó để học sinh hiểu điều mình đọc.
- Trong phần luyện đọc câu: đối với câu dài, tôi hướng dẫn học sinh ngoài việc ngắt nghỉ theo dấu câu thì ta còn cần phải ngắt, nghỉ hơi hợp lí giữa các cụm từ để toát lên nội dung chính của câu văn đó.
- Ngoài ra, tôi tập cho học sinh lớp mình có thói quen phải đọc to, rõ ràng để cho cả lớp và cô giáo có thể nghe được. Một số em đọc nhỏ tôi hướng dẫn các em mở rộng khẩu miệng khi đọc.

b. Luyện đọc lưu loát

- Sau khi học sinh đọc đúng tốt rồi, tôi sẽ hướng dẫn đến rèn đọc đúng tốc độ, làm chủ tốc độ.

c. Luyện đọc có ý thức (đọc hiểu)

- Để học sinh hiểu bài, dựa vào câu hỏi trong sách giáo khoa tôi xây dựng một hệ thống câu hỏi từ dễ đến khó phù hợp từng đối tượng học sinh trong lớp để học sinh nắm được bài và hiểu được bài nhanh nhất. Từ đó học sinh hiểu nội dung bài đọc và xác định được giọng đọc của bài.

d. Luyện đọc diễn cảm

- Sau khi đã giúp học sinh đọc đúng, lưu loát, trôi chảy, để giúp các em luyện đọc diễn cảm tốt, tôi hướng dẫn các em thực hiện luyện đọc diễn cảm theo 2 bước:

Bước 1: Phát hiện giọng đọc của đoạn

- Sau khi học sinh đọc bài xong, tôi cho học sinh chia sẻ với nhau về giọng đọc của đoạn, bài rồi chia sẻ trước lớp.

Ví dụ : Bài đọc với giọng nhẹ nhàng, tha thiết, vui tươi, mạnh mẽ...

Bước 2: Xác định các từ ngữ cần nhấn giọng

a) Văn bản nghệ thuật

* Đối với bài đọc là thơ, văn miêu tả cần nhấn giọng ở các từ ngữ gợi tả, gợi cảm, từ ngữ chìa khóa làm nổi bật ý chính trong câu.

* Đối với bài đọc là câu chuyện, kịch học sinh thể hiện được giọng đọc nhân vật, phân biệt lời kể của tác giả với lời nhân vật. Đọc phân biệt lời của các nhân vật sao cho phù hợp với đặc điểm lứa tuổi và tính cách của từng nhân vật (người già, trẻ em, người tốt, người xấu ...).

b) Văn bản khoa học:

- Tôi hướng dẫn học sinh xác định được ngữ điệu đọc sao cho phù hợp với mục đích thông báo, làm rõ những thông tin cơ bản, nhấn giọng vào các từ chỉ số liệu cụ thể. Điều này giúp cho học sinh khắc phục được những cách đọc thiên về hình thức hoặc diễn cảm tùy tiện .

3.3. Ứng dụng công nghệ thông tin vào giờ học

- Bản thân tôi nhận thấy áp dụng công nghệ thông tin giúp bài giảng thêm sinh động, cung cấp được nhiều thông tin cho học sinh. Tôi sử dụng hình ảnh để giới thiệu bài, giải nghĩa từ khó gây được hứng thú, say mê cho các em, đồng thời giúp các em tiếp nhận tri thức hiện đại.

3.4. Phối hợp với phụ huynh học sinh

- Ngay từ đầu năm học trong cuộc họp phụ huynh tôi đã nêu tầm quan trọng của việc đọc diễn cảm để phụ huynh thấy được nếu học sinh biết đọc diễn cảm sẽ giúp các em biết cách giao tiếp lịch sự, biết thể hiện cảm xúc rõ khi giao tiếp và như vậy là giúp các em thành công trong giao tiếp.

- Tôi phối hợp với phụ huynh rèn đọc cho con ở nhà. Thường xuyên liên lạc, trao đổi qua Zalo với phụ huynh về bài đọc của các em.

4. Kết quả đạt được

- Bằng biện pháp trên, học sinh lớp 4B đã có hứng thú hơn với phân môn Tập đọc. Các em đã phát huy được tính chủ động, tích cực trong học tập không chỉ trên lớp mà còn ở nhà. Nếu như đầu năm lớp tôi chỉ có vài em đọc diễn cảm hay thì đến cuối năm học 2021-2022, tỉ lệ đó được nâng lên đáng kể. Kết quả trước và sau khi áp dụng biện pháp:

Thời gian	TSHS	Đọc ngắt, nghỉ hơi chưa đúng		Đọc to, rõ ràng, lưu loát		Đọc diễn cảm	
		SL	TL	SL	TL	SL	TL
9/2021	43	22	51,2%	16	37,2%	5	11,6%
4/2022	43	4	9,3%	20	46,5%	19	44,2%

- Sau khi áp dụng biện pháp có hiệu quả tôi đã mạnh dạn chia sẻ cho các bạn đồng nghiệp trong các buổi sinh hoạt chuyên môn tổ.

5. Bài học kinh nghiệm

- Muốn rèn đọc diễn cảm cho học sinh lớp 4 tốt thì điều kiện quan trọng nhất là người giáo viên. Đòi hỏi giáo viên phải là người có tâm trong giảng dạy, luôn trau dồi nghiệp vụ, học hỏi kinh nghiệm để nâng cao chất lượng giảng dạy các môn học nói chung và phân môn Tập đọc nói riêng.

- Giáo viên cần linh hoạt trong rèn đọc, thường xuyên ứng dụng công nghệ thông tin vào dạy Tập đọc để giúp bài giảng thêm sinh động đồng thời giúp các em dễ dàng tiếp cận tri thức.

- Phối hợp với phụ huynh học sinh để rèn đọc cho con ở nhà.

Trên đây là một số biện pháp rèn đọc diễn cảm cho học sinh lớp 4. Kính mong nhận được những đóng góp ý kiến của đồng nghiệp và cấp trên để bản thân từng bước hoàn thiện mình góp phần nâng cao chất lượng môn Tiếng Việt nói chung và phân môn Tập đọc nói riêng.

Tân Thanh, ngày 23 tháng 9 năm 2022

Xác nhận của nhà trường
KT.HIỆU TRƯỞNG

Người viết
(Ký và ghi rõ họ tên)

Trần Thị Lan